

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

2.5.2012

B7-0223/2012

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

i enlighet med artikel 110.2 i arbetsordningen

om sjöröveri
(2011/2962(RSP))

**Izaskun Bilbao Barandica, Gesine Meissner, Alexander Graf Lambsdorff,
Marielle de Sarnez**
för ALDE-gruppen

RE\900714SV.doc

PE486.789v01-00

SV

Förenade i mångfalden

SV

**Europaparlamentets resolution om sjöröveri
(2011/2962(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2008 om en integrerad havspolitik för Europeiska unionen¹,
- med beaktande av sina resolutioner om kapningar till sjöss, särskilt resolutionen av den 23 oktober 2008 om kapningar till sjöss² och resolutionen av den 26 november 2009 om en politisk lösning på problemet med sjöröveri utanför Somalias kust³,
- med beaktande av FN:s havsrättskonvention (Unclos) av den 10 december 1982,
- med beaktande av FN:s konvention från 1988 om bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1814(2008) av den 15 maj 2008, 1816(2008) av den 2 juni 2008, 1851(2008) av den 16 december 2008, 1897(2009) av den 30 november 2009, 1950(2010) av den 23 november 2010, 1976(2011) av den 11 april 2011, 2015(2011) av den 24 oktober 2011 och 2020(2011) av den 22 november 2011 om situationen i Somalia,
- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2008/749/Gusp av den 19 september 2008 om Europeiska unionens militära samordningsåtgärd till stöd för FN:s säkerhetsråds resolution 1816(2008) (EU NAVCO)⁴,
- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2008/851/Gusp av den 10 november 2008⁵ och av rådets beslut 2010/766/Gusp om Europeiska unionens militära insats med namnet Atalanta⁶, som syftar till att bidra till avvärjande, förebyggande och bekämpande av piratdåd och väpnade rån utanför Somalias kust samt till skyddet av Världslivsmedelsprogrammets (WFP) fartyg som levererar livsmedelsstöd till fördrivna personer i Somalia och skyddet av fartyg som hör till Afrikanska unionens uppdrag i Somalia (Amisom),
- med beaktande av rådets beslut 2010/96/Gusp av den 15 februari 2010 och av rådets beslut 2010/197/Gusp av den 31 mars 2010 om inledandet av Europeiska unionens militära uppdrag i syfte att bidra till utbildning av somaliska säkerhetsstyrkor (EUTM Somalia),

¹ Antagna texter, P6_TA(2008)0213.

² Antagna texter, P6_TA(2008)0519.

³ Antagna texter, P7_TA(2009)0099.

⁴ EUT L 252, 20.9.2008, s. 39.

⁵ EUT L 301, 12.11.2008, s. 33.

⁶ EUT L 327, 11.12.2010, s. 49.

- med beaktande av det krishanteringskoncept som rådet (utrikes frågor) enades om den 16 december 2011 för rådets regionala maritima kapacitetsuppbyggnadsuppdrag (RMCB) som ett civilt GSFP-uppdrag med militär expertis, vilket håller på att förberedas,
- med beaktande av den strategiska ram för Afrikas horn som ska vägleda EU:s insatser i regionen och som antogs av rådet den 14 november 2011,
- med beaktande av den överenskommelse om maktindelning som undertecknades i Djibouti den 9 juni 2008 och som syftar till att inleda en bred nationell försoningsprocess och skapa starka och inkluderande politiska allianser som är i stånd att säkra freden, åstadkomma försoning och återupprätta centralmakten,
- med beaktande av slutsatserna från Londonkonferensen om Somalia den 23 februari 2012,
- med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 27 februari 2012,
- med beaktande av frågorna av den 15 december 2011 till rådet och kommissionen om kapningar till sjöss (B7-0039/2012 och B7-0040/2012),
- med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Sjötransport har varit en viktig faktor för ekonomisk tillväxt och välstånd i Europa under hela dess historia, och mer än 80 procent av världshandeln sker med hjälp av sjötransporter. EU har därför ett verkligt intresse av att bidra till det internationella sjöfartsskyddet.
 - B. Det europeiska fisket i regionen regleras av ett antal bilaterala och multilaterala fiskeavtal med grannländerna.
 - C. Sjöroveri på öppet hav är fortfarande ett problem, som dessutom sprider sig snabbt i den västra delen av Indiska oceanen, framför allt i farvattnen utanför Somalia och Afrikas horn, men även i vissa andra områden, bland annat Sydostasien och Västafrika. Sjöroveri utgör således ett allt större hot mot både människoliv och sjömäns och andras säkerhet, samt mot den regionala utvecklingen och stabiliteten, havsmiljön, världshandeln och alla former av sjötransport och sjöfart, inklusive fiskefartyg och transport av humanitärt bistånd.
 - D. Varje år passerar 10 000 europeiska fartyg genom farliga havsområden, och bortsett från faran för människors liv och säkerhet utgör sjöroveri också ett ekonomiskt problem, eftersom företeelsen hotar internationella handelsleder till sjöss och har en kraftigt negativ inverkan på den internationella handeln.
 - E. Antalet försök till angrepp på fartyg var fortfarande mycket stort under 2011. Det rapporterades om 28 kapningar och 470 bortrövade och 15 mördade sjömän. Omkring 191 sjömän från 7 skepp hålls för närvarande som gisslan i Somalia under hemska och omänskliga förhållanden och under allt längre perioder.
 - F. Piraterna utvecklar ständigt sina strategier och metoder och har även utvidgat sitt operativa område genom att använda större kapade fartyg som s.k. moderfartyg.

- G. Den rådande politiska instabiliteten i Somalia är en av orsakerna till problemet med sjöröveri och förvärrar problematiken. Vissa somalier fortsätter att se sjöröveri som en vinstgivande och pålitlig inkomstkälla.
- H. Kampen mot sjöröveri kan inte vinnas enbart med militära medel, utan är huvudsakligen beroende av att man framgångsrikt kan främja fred, utveckling och statsbyggande i Somalia.
- I. Europeiska sjösäkerhetsbyrån förfogar över instrument och information som kan hjälpa insatsen EUNAVFOR ATALANTA att förbättra säkerheten för fartyg och sjömän i området.
- J. Sjørøveriet har också en negativ inverkan på hela regionen, där fisket har kommit att bli en farlig verksamhet, inte bara för fartyg från EU som fiskar i exempelvis fiskevattnen runt Seychellerna i kraft av ett partnerskapsavtal om fiske mellan EU och Seychellerna, utan även för de lokala fiskare som vi ger sektorstöd och följaktligen har ett socialt ansvar för, med tanke på att de lokala fiskarna inte har lika stora resurser, vare sig ekonomiska eller mänskliga, för att skydda sig mot sjörøveri som trålarna från EU har.
- K. EU är Somalias största biståndsgivare och har hittills avsatt 215,4 miljoner EUR till utvecklingsbistånd genom Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för perioden 2008–2013. Det viktigaste syftet med dessa medel är att lyfta folket ur fattigdom till en självbärande ekonomisk tillväxt och erbjuda varaktiga lösningar för stabiliteten i landet. Detta ska åstadkommas genom att man tar itu med de grundläggande orsakerna till sjörøveri och finansierar projekt för bättre förvaltning, utbildning och ekonomisk tillväxt samt stöd till lågprioriterade sektorer (hälso- och sjukvård, miljö, vatten och sanitet).
- L. Enligt FN:s uppskattningar användes 40 procent av inkomsterna från sjörøveriet i Somalia under 2010 till att finansiera lokal sysselsättning, och pengarna har även bidragit till en bättre fördelning och vissa investeringar i infrastruktur. Detta visar hur svår den ekonomiska situationen i Somalia är.
- M. Tack vare EU:s insatser för att bekämpa sjörøveriet har alla Världslivsmedelsprogrammets fartyg kunnat skyddas, men det finns en risk för att insatserna i framtiden försvagas på grund av för få sjöstridsstyrkor och juridiska problem som ofta gör det omöjligt att ta till fånga piraterna och ställa dem inför rätta.
- N. Alla medlemsstater håller för närvarande på att utarbeta sina egna bestämmelser för hur beväpnade vakter ska få sättas in på handelsfartyg.
1. Europaparlamentet upprepar sin stora oro över det rådande och ökande hot som sjörøveri och väpnat rån till sjöss mot såväl internationella som EU-baserade fiske-, handels- och passagerarfartyg i Indiska oceanen nära Afrikas kust, särskilt i farvattnen utanför Somalia och Afrikas horn, utgör mot sjömäns och andras säkerhet, stabiliteten i regionen samt alla former av sjötransport och sjöfart, inklusive fisket.
 2. Europaparlamentet uppmanar unionens höga representant och medlemsstaterna att snarast överväga hur de hundratals sjömän som i nuläget hålls som gisslan ska kunna befrias, så att deras utdragna och förfärliga fångenskap får ett slut och de kan återvända hem och kvarhållandet av de kapade fartygen samtidigt upphör.

3. Europaparlamentet välkomnar det bidrag som Eunavfor Atalanta lämnar till sjöfartsskyddet utanför Somalias kust genom att skydda de fartyg som Världslivsmedelsprogrammet använder för att transportera bistånd till Somalia och andra utsatta fartyg.
4. Europaparlamentet välkomnar rådets beslut 2010/766/Gusp om Europeiska unionens militära insats, vilket förlänger Eunavfor Atalanta till den 12 december 2012 och skapar rättslig klarhet i fråga om straffrättsliga förfaranden efter att pirater tillfångatagits och om överföring av misstänkta personers personuppgifter. Därför välkomnar parlamentet även rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 27 februari 2012, som innehåller en begäran om att Eunavfor Atalantas mandat ska förlängas till december 2014.
5. Europaparlamentet efterlyser en förlängning av insatsen Eunavfor Atalanta även efter 2012, så att effektiviteten i EU:s åtgärder mot sjöröveri kan säkras bättre, eftersom sjöröveriet inverkar negativt på sjötransporter och det fiske som bedrivs av fartyg från EU samt på den lokala fiskenäringen i regionen.
6. Europaparlamentet betonar att fortsatt straffrihet för sjöröveri inte verkar avskräckande och beklagar djupt att många pirater och andra brottslingar, trots EU:s avtal med tredjeländer (Kenya, Seychellerna, Mauritius, Puntland, Somaliland, Somalia) och de folkrättsliga ramarna, inte har gripits alls eller ofta gripits och sedan släppts då det saknas en fast rättslig grund. Vissa av EU:s medlemsstater har också ett otillräckligt rättsligt skydd mot sjöröveri på öppet hav i sin strafflagstiftning.
7. Europaparlamentet betonar att det är bråttom att inrätta specialdomstolar mot sjöröveri i Somalia och i andra stater i regionen, med ett omfattande internationellt deltagande och/eller stöd.
8. Europaparlamentet efterlyser i detta sammanhang omedelbara och verkningsfulla åtgärder för att åtala och straffa personer som misstänks för piratdåd, och uppmanar tredjeländer och de medlemsstater som ännu inte har gjort det att införliva alla bestämmelser i FN:s havsrättskonvention och FN:s konvention om bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet i sin nationella lagstiftning, i syfte att ta itu med straffriheten för sjöröveri. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att arbeta med frågan om en eventuell internationell domstol mot sjöröveri.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i samarbete med Europol och Interpol utreda och spåra penningflöden samt beslagta de pengar som betalas i lösen till piraterna, eftersom det finns tecken på att pengarna kan slussas in på bankkonton i hela världen, även i Europa. Medlemsstaterna uppmanas också att kartlägga och eliminera de organiserade kriminella nätverk som tjänar på piratdåd.
10. Europaparlamentet beklagar djupt att det antal fartyg som medlemsstaterna har försett Eunavfor Atalanta med har minskat (från 35 till 10) till endast två tre stycken i början av 2012, och vädjar därför till medlemsstaterna att tillhandahålla fler örlogsfartyg för att Atalantainsatsen ska kunna lyckas.
11. Europaparlamentet understryker den roll som Eunavfor, Nato och den internationella sjöstridsstyrkan CMF (Combined Maritime Forces) spelar för en verkningsfull

bekämpning av den ökade användningen av kapade handelsfartyg som ”moderfartyg”, en utveckling som innebär en klar förstärkning av piraternas operativa kapacitet och som gör det möjligt för dem att genomföra överfall med större styrka, målmedvetenhet och flexibilitet i hela nordvästra Indiska oceanen.

12. Europaparlamentet understryker samtidigt behovet att stärka den strategiska samordningen mellan Eunavfor Atalanta, EUTM Somalia och andra GSFP-åtgärder i den större regionen Afrikas horn. Parlamentet välkomnar i detta avseende rådets beslut av den 23 mars 2012 om aktivering av EU:s operationscentrum och ser fram emot att det tillhörande rådsbeslutet snarast möjligt antas.
13. Europaparlamentet efterlyser större samordning mellan EU, Nato och tredjeländerna av de olika internationella sjöstridsstyrkor som utför de tre viktigaste sjöstridsinsatserna mot sjöröveri i regionen (Eunavfor, CTF-150/151 och TF-508 inom Natos insats Ocean Shield), i syfte att undvika onödig överlappning, eftersom båda organisationerna, EU och Nato, på grundval av sin respektive beslutsautonomi verkar inom samma område, har samma intressen och till stor del omfattar samma europeiska länder. I detta sammanhang ser parlamentet mycket positivt på Londonkonferensen om Somalia den 23 februari 2012.
14. Europaparlamentet uppmanar Europeiska sjösäkerhetsbyrån att fortsätta samarbetet med Eunavfor Atalanta genom att efter godkännande av flaggstaten förse insatsen med detaljerade LRIT-uppgifter och satellitbilder över EU-flaggade fartyg som genomkorsar området. I detta syfte bör medlemsstaterna vara skyldiga att tillåta byrån att förse insatsen Eunavfor med dessa uppgifter.
15. Europaparlamentet uppmanar rederierna att ansluta sig till och fullt ut tillämpa ”bästa praxis för skydd mot sjöröveri med bas i Somalia” (BMP-4), som ger alla involverade parter tillräckligt med information om hur man kan hjälpa fartyg att undvika, avvärja eller fördröja piratangrepp utanför Somalias kust. Parlamentet upprepar sin uppmaning till alla fartyg i området att registrera sig hos de relevanta samordningsorganen för sjösäkerhet och att följa Eunavfor Atalantas rekommendationer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att alla deras fartyg är registrerade.
16. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen rådet och kommissionen att i samarbete med FN och Afrikanska unionen, efter upprepad begäran av Somalias federala övergångsregering (TFG) om internationellt stöd för att bekämpa sjöröveri utanför landets kust, att fortsätta att samarbeta och stödja Somalias övergångsregering i kampen mot sjöröveri och gripandet av gärningsmännen, som måste ställas inför rätta, och att hjälpa Somalia och regionen att stärka sin kapacitet.
17. Europaparlamentet välkomnar rådets (utrikes frågor) beslut av den 12 december 2011 om förberedandet av det regionala utbildningsuppdraget inom det regionala maritima kapacitetsuppbyggandet (RMCB), som syftar till att stärka sjöfartssäkerheten och utbilda kustbevakning och domare i åtta länder på Afrikas horn och i västra Indiska oceanen.
18. Europaparlamentet noterar Djiboutiprocessen för fred och försoning. Parlamentet efterlyser en övergripande strategi för situationen i Somalia som innebär att man kopplar säkerheten till utveckling, rättsstatliga principer och respekt för mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt.

19. Europaparlamentet välkomnar kommissionens beslut att tillhandahålla ytterligare 50 miljoner EUR i ekonomiskt stöd från EU till Afrikanska unionens uppdrag i Somalia (Amisom), och uppmanar medlemsstaterna och världssamfundet att bidra till att främja freden, den ekonomiska utvecklingen samt uppbyggnaden av ett stabilt demokratiskt styrelseskick i Somalia som på lång sikt skulle främja säkerheten och kampen mot sjöröveri. Parlamentet välkomnar utnämningen av en särskild EU-representant för Afrikas horn.
20. Europaparlamentet oroas över att den humanitära situationen på Afrikas horn fortfarande blir allt sämre, och uppmanar världssamfundet och i synnerhet EU att utöka sitt humanitära bistånd till personer i nöd för att tillgodose de ökande humanitära behoven och förhindra att situationen förvärras ytterligare.
21. Europaparlamentet välkomnar EU:s projekt Marsic, som ingår i stabilitetsinstrumentets program för viktiga sjöfartsrutter (Critical Maritime Routes Programme) och vars mål är att förbättra sjösäkerhet och sjöfartsskydd i västra Indiska oceanen och Adenviken genom informationsutbyte och kapacitetsuppbyggnad, för att belysa det regionala samarbetet mellan länderna i regionen, och förväntar sig att detta förlängs efter 2013.
22. Europaparlamentet uppmuntrar initiativ för att bekämpa sjöröveri som tas av länderna i östra och södra Afrika samt Indiska oceanen, såsom det nya Mase-projektet mot sjöröveri (programmet för sjösäkerhet), vilket har beviljats ett startbidrag på 2 miljoner USD från EU.
23. Europaparlamentet upprepar att sjöröveriet utanför Somalias kust är en följd av att lag och ordning inte upprätthålls i landet. Därför bör världssamfundet tillhandahålla det tekniska och finansiella stöd som krävs för att hjälpa den federala övergångsregeringen att utveckla sin kapacitet att utöva kontroll över landets territorialvatten och exklusiva ekonomiska zon.
24. Europaparlamentet förespråkar en mer formell samordning av den övergripande strategin mot sjöröveri mellan de olika involverade parterna i EU. Parlamentet vill att det inrättas en formell arbetsgrupp, eventuellt under Europeiska utrikestjänstens överinseende, bestående av alla involverade myndigheter. Parlamentet föreslår att idén om en EU-arbetsgrupp förs fram i FN:s säkerhetsråd i syfte att inrätta en internationell arbetsgrupp som har ett nära samarbete med Internationella sjöfartsorganisationen (IMO).
25. Europaparlamentet upprepar att den övergripande strategin bör ta hänsyn till att en stor del av Somalias befolkning drar nytta av sjöröveriet, och att alla effektiva stimulansåtgärder för att styra befolkningen bort från sjöröveriet måste vara inriktade på att ge ungdomar sysselsättning.
26. Europaparlamentet betonar att privata beväpnade vakter ombord är en åtgärd som inte kan ersätta den nödvändiga övergripande lösningen på det mångfasetterade hotet från sjöröveriet. Parlamentet beaktar att vissa medlemsstater har infört den lagstiftning som behövs. I detta sammanhang uppmanas medlemsstaterna att när så är möjligt vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder ombord, och kommissionen och rådet att arbeta för att utforma en EU-strategi om certifierad beväpnad personal ombord, i syfte att se till att IMO:s initiativ i detta avseende genomförs korrekt.

27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen, medlemsstaterna, generalsekreterarna för Afrikanska unionen, FN respektive den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten (Igad), presidenten i Somalias federala övergångsregering samt till Panafriskanska parlamentet.